

**HOTĂRĂREA NR. 489
din data de 11.12.2018**

Dosar nr.: 407/2018

Petiția nr.: 3369/04.06.2018

Petent: **Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST**

Reclamați: **Consiliul Local al Municipiului Focșani
Primăria Municipiului Focșani**

Obiect: criteriile discriminatorii de acordare a ajutoarelor de urgență din Hotărârea Consiliului Local Focșani nr. 192/2017.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST cu sediul în Iași, str. Radu Vodă nr. 14, bl. 769, sc. A, ap. 14, jud. Iași

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

Consiliul Local al Municipiului Focșani cu sediul în Focșani, Bd. Dimitrie Cantemir nr.1 bis, jud. Vrancea

Primăria Municipiului Focșani cu sediul în Focșani, Bd. Dimitrie Cantemir nr.1 bis, jud. Vrancea

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta reclamă faptul că pentru a obține ajutoare sociale de urgență, beneficiarii nu trebuie să aibă datorii la bugetul local; se consideră că principalele persoane discriminate ar fi cele de etnie romă.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 3369/12.06.2018 a fost citată petenta, iar prin adresele înregistrate sub nr. 3745/12.06.2018 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 26.06.2018.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, la ședința de audieri a fost prezentă doar petenta.

8. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 4075/22.06.2018 care este comunicat petentei în cadrul ședinței de audieri.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 4210/28.06.2018, se comunică petentei punctul de vedere al Primăriei municipiului Focșani, înregistrat sub nr. 4112/25.06.2018.

10. Prin adresa înregistrată sub nr. 4417/09.07.2018, partea reclamată Consiliul Local al Municipiului Focșani depune punct de vedere, care este comunicat petentei prin adresa înregistrată sub nr. 4512/12.07.2018.

11. Prin adresa înregistrată sub nr. 4479/11.07.2018, petenta depune punct de vedere final și anexe, ce este comunicat părților reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 4585/16.07.2018.

12. Primăria municipiului Focșani, depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 5003/09.08.2018.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

13. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 3369/04.06.2018, petenta solicită:

- investigarea Hotărârii nr. 192/30.05.2017 a Consiliului local al municipiului Focșani cu privire la aprobarea acordării ajutoarelor de urgență și a prestațiilor financiare excepționale familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate deosebite și a metodologiei de acordare a acestora,
- să se constate și să se sancționeze caracterul discriminatoriu al acestor criterii și în mod particular al criteriilor care elimină solicitanții de ajutoare de urgență și a prestațiilor financiare excepționale aparținând unor categorii sociale marginalizate prin declararea lor ca neeligibili pe baza unor considerente ce nu sunt prevăzute ca atare în legislația locuirii, și care îi discriminează pe aceștia neoferind punctaj satisfăcător pentru condițiile expres prevăzute de lege: lipsa veniturilor, lipsa locurilor de muncă, boli cronice, condiții de locuire precare în locuințe neconvenționale,
- constatarea și sancționarea faptelor de discriminare ce decurg din aplicarea acestui criteriu în procesul de selecție a cererilor de ajutoare de urgență față de persoanele marginalizate social sau categoriilor defavorizate cu domiciliul în zone dezavantajate.

14. Se precizează că un număr considerabil de persoane marginalizate nu se vor conforma criteriului stabilit, întrucât acestea sunt majoritatea familii de etnie roma, cu mulți copii, neavând locuințe sau situații financiare stabile. Motivul real al introducerii acestui criteriu este acela de a elimina grupurile dezavantajate și vulnerabile de la dreptul lor la ajutoare de urgență, conform Legii.

15. În privința excepției tardivității formulării petiției, invocată de ambele părți reclamate, petenta informează că a luat la cunoștință despre această hotărâre prin întâmpinarea formulată de Primăria Focșani în dosarul 684/2017 din data de **02.03.2018**, în consecință este în termen pentru formularea petiției.

16. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale active se specifică că ROMAJUST este o organizație nonguvernamentală care apără drepturile și interesele persoanelor de etnie roma conform statutului organizației.

17. Se specifică că în petiție se face referire la criteriile de acordare a ajutorului minim garantat atrăgând atenția la faptul că în lege nu există condiționalitatea acordării acestuia de datoriile la bugetul local, iar acordarea ajutorului de urgență nu poate fi condiționat de datoriile la bugetul local.

18. Analizând argumentele aduse de primărie se constată că nu se aduce nici un argument de justificare a introducerii criteriului de condiționalitate a acordării ajutorului de urgență de datoriile la bugetul local al beneficiarilor. În situația constatării debitelor restante, Primăria Focșani are dreptul de a solicita concursul instanțelor de judecată și executorilor judecătorești. Așadar, introducerea criteriului prevăzut la art. 1 din H.C.L. 192/2017 eludează dispozițiile legale în vigoare, discriminează și îngrădește drepturile cetățenilor de a beneficia de ajutoare de urgență.

Susținerile părții reclamate Primăria municipiului Focșani

19. Prin punctul emis, partea reclamată Primăria municipiului Focșani invocă excepția tardivității formulării petiției și lipsa calității procesuale active a petentei, iar pe fond solicită respingerea petiției.

20. Hotărârea Consiliului local nr. 192/30.05.2017 a urmat procedura prevăzută de dispozițiile Legii nr. 52/2003 și a afișat proiectul de hotărâre pe site-ul autorității locale timp de 30 de zile, începând cu data de 26.04.2017. Raportat la data publicării pe site-ul autorității și data de 04.06.2018 la care petenta a depus petiția, partea reclamată consideră că termenul de 1 an este depășit conform art. 20 alin. 1 din OG nr. 137/2000, ținându-se cont și de faptul că nu a fost indicată data la care a luat la cunoștință sau data săvârșirii faptei, petiția este formulată tardiv.

21. În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale active a petentei, ROMAJUST este o organizație ce se preocupă de protejarea drepturilor persoanelor defavorizate de etnie romă, dar cu privire la obiectul petiției nu a făcut dovada că a fost împuternicită de o comunitate/grup de persoane de etnie romă sau că are o cerere din partea unei persoane fizice de etnie romă, cetățean al municipiului Focșani cu privire la un fapt discriminatoriu legat de aplicarea HCL nr. 192/2017.

22. Pe fondul cauzei trebuie avut în vedere faptul că Legea nr. 416/2001 reglementează 2 categorii de ajutoare distincte: venitul minim garantat stabilit potrivit prevederilor „art.1 (1) Familiile și persoanele singure, cetățeni români, **au dreptul** la un venit minim garantat ca formă de asistență socială. (2) Venitul minim garantat se asigură prin acordarea ajutorului social lunar, în condițiile prevăzute de prezenta lege. (3) Instituirea venitului minim garantat se întemeiază pe principiul solidarității sociale, în cadrul unei politici naționale de asistență socială.” și „art. 2 (1) În sensul prezentei legi, termenul familie desemnează soțul și soția sau soțul, soția și copiii lor necăsătoriți, aflați în întreținerea acestora, care locuiesc și gospodăresc împreună.” și ajutorul de urgență reglementat de dispozițiile art. 28 alin. 2 „(2) Primarii **pot** acorda ajutoare de urgență familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate cauzate de calamități naturale, incendii, accidente, precum și pentru alte situații deosebite, stabilite prin hotărâre a consiliului local.” și alin. 5 „Fondurile necesare pentru plata ajutorului de urgență acordat de primari, prevăzut la alin. (2), precum și ajutoarele prevăzute la alin. (4) se suportă din bugetul local.”

23. Deci, ajutorul de urgență nu se acordă în condițiile art.1 și 2 ci în condițiile art. 28 alin. 2 care prevede expres acordarea pentru incendii, calamități, accidente și alte situații deosebite stabilite prin hotărâre de consiliu local.

24. Distincția între cele 2 categorii de ajutoare este stabilită și prin HG nr. 50/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat din care rezultă că acest ajutor de urgență constituie o opțiune a UAT în măsura în care există prevederi bugetare în anul de referință.

25. Așa cum se poate observa din textul de lege, ajutorul de urgență se constituie ca o excepție pentru cazuri de forță majoră și pentru alte situații ce pot fi stabilite de consiliul local și nu constituie un ajutor cu caracter permanent pentru a se putea reține ideea petentei că ar fi un ajutor cu titlu permanent ce trebuie acordat tuturor persoanelor defavorizate.

26. De asemenea se solicită să se ia act de faptul că petiția cuprinde susțineri care nu au legătură cu HCL nr. 192/2017, reamintind despre acordarea locuințelor sociale, criteriile de atribuire ale acestora, elemente ce au făcut obiectul altor sesizări.

27. Potrivit situațiilor comunicate de către Direcția de Asistență Socială și de Medicină Școlară Focșani rezultă că toate dosarele depuse de cetățeni pentru acordarea ajutorului minim garantat plătit de la bugetul de stat au fost admise dacă au fost îndeplinite condițiile prevăzute de Legea nr. 416/2001. De asemenea în perioada

2017-2018, nu a fost respins nici un dosar pentru acordarea ajutorului de urgență în condițiile art. 28 din Legea nr. 416/2001, toate solicitările fiind soluționate favorabil.

28. În ceea ce privește faptul că începând cu anul 2017 a fost introdus ca și criteriu de acordare a acestor ajutoare sociale obligativitatea plății amenzilor datorate de cetățenii de etnie romă, partea reclamată susține că Legea nr. 207/2017, dispune la art. 165 alin. 2 ordinea stingerii obligațiilor fiscale „(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal local cu suma plătită de titulari ai dreptului de proprietate asupra clădirilor, terenurilor sau mijloacelor de transport, se sting cu prioritate amenzile contravenționale individualizate în titluri executorii, în ordinea vechimii, chiar dacă debitorul indică un alt tip de obligație fiscală....”

29. Se depun înscrișuri la dosar, dovada acordării ajutorului de urgență pentru cetățenii despre care partea reclamată are convingerea ca fac parte din cei ce petenta susține că sunt marginalizați și discriminați.

Susținerile părții reclamate Consiliul local al municipiului Focșani

30. Prin punctul emis, partea reclamată Consiliul local al municipiului Focșani invocă excepția tardivității formulării petiției și lipsa calității procesuale active a petentei, iar pe fond clasarea petiției având în vedere că cele indicate în petiție nu sunt susținute de probe clare și concrete, iar dispozițiile H.C.L. nr. 192/2017 nu sunt discriminatorii la adresa familiilor de etnie romă.

V. Motivele de fapt și de drept

31. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta a sesizat CNCD referitor la criteriile discriminatorii de acordare a ajutoarelor de urgență din Hotărârea nr. 192/2017 a Consiliului local Focșani, care prevede faptul că pentru a obține ajutoare sociale de urgență, beneficiarii nu trebuie să aibă datorii la bugetul local; se consideră că principalele persoane discriminate ar fi cele de etnie romă.

32. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

33. Astfel, Colegiul urmează a analiza excepțiile invocate din oficiu, excepția tardivității formulării petiției și excepția lipsei calității procesuale active, excepții invocate de către partea reclamată.

34. În ceea ce privește excepția de tardivitate, invocată de către partea reclamată Primăria municipiului Focșani, Colegiul director respinge excepția tardivității introducerii petiției, având în vedere caracterul continuu al aplicării Hotărârii Consiliului Local Focșani nr. 192/2017, ce produce efecte discriminatorii și în prezent chiar dacă hotărârea a fost adoptată în luna mai 2017. Mai mult, petenta a luat la cunoștință despre această hotărâre prin întâmpinarea formulată de Primăria Focșani într-un alt dosar aflat pe rolul CNCD, dosarul 684/2017, din data de 02.03.2018.

35. Prin cazuistica sa, Colegiul director a arătat în mod constant că normele cu caracter juridic care se aplică în mod curent produc efecte continue, astfel nu se poate admite excepția de tardivitate pe motivul că respectiva normă juridică a fost elaborată

într-o perioadă anterioară. Această argumentație a fost admisă de instanțele de judecată în mod constant.

36. Totodată, Colegiul director respinge și excepția lipsei calității procesuale active a petentei, invocată de către partea reclamată, având în vedere faptul că ROMAJUST este o organizație nonguvernamentală care apără drepturile și interesele persoanelor de etnie romă conform statutului organizației, iar numărul considerabil de persoane marginalizate care nu se vor conforma criteriului stabilit, sunt majoritatea familii de etnie romă, cu mulți copii.

37. Colegiul C.N.C.D. se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare.**

38. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

39. Convenția Internațională privind Eliminarea tuturor Formelor de Discriminare Rasială prevede în art. **art. 5, lit. e, pct. 3 și 4** următoarele: "În conformitate cu obligațiile fundamentale enunțate în articolul 2 al prezentei Convenții, statele părți se angajează să interzică și să elimine discriminarea rasială sub toate formele și să garanteze dreptul fiecăruia la egalitate în fața legii **fără deosebire de rasă, culoare, origine națională sau etnică**, în folosința drepturilor următoare: (...) e) drepturi economice, sociale și culturale, în special: (...) 3) **dreptul la locuință**, 4) **dreptul la sănătate, la îngrijire medicală**, la securitate socială și la servicii sociale;..."

40. De asemenea, Colegiul se raportează la prevederile art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, conform căreia discriminarea reprezintă "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice".

41. Potrivit art. 10 lit. (h) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, **etnie**, religie, categorie socială sau **la o categorie defavorizată**, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.

42. Analizând aceste aspecte, Colegiul decide dacă prin acțiunile părții reclamate au fost încălcate prevederile O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. În ceea ce privește justificarea obiectivă, Colegiul reține jurisprudența CEDO, prin care se arată că justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (**D.H. și alții împotriva Cehiei**, 13 noiembrie 2007, **Sampanis și alții împotriva Greciei**, 5 iunie 2008).

43. Colegiul director constată că partea reclamată, prin Hotărârea Consiliului local nr. 192/30.05.2017 privind aprobarea modificării HCL nr. 95/30.04.2015 privind aprobarea acordării ajutoarelor de urgență și a prestațiilor financiare excepționale familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate deosebite și a metodologiei de acordare a acestora, a stabilit ca și criteriu de acordare a ajutoarelor de urgență, ca familiile sau persoanele singure, aflate în situații de necesitate, să nu aibă datorii la bugetul local: „**Art.1 Se aprobă modificarea pct. 3 alin. (2) din Anexa nr. 2 la HCL nr. 95/30.04.2015 privind aprobarea acordării ajutoarelor de urgență și a prestațiilor financiare excepționale familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate deosebite și a metodologiei de acordare a acestora, care va avea următorul cuprins: 3 (2) “Nu pot beneficia de ajutoare de urgență familiile sau persoanele singure aflate în situații de necesitate care au datorii la bugetul local. Excepție de la acest alineat face persoana singură sau familia aflată în situații de necesitate datorate calamităților naturale, incendiilor și care are angajament de plată a datoriilor către bugetul local al municipiului Focșani sau care este angajată într-o modalitate de plată a debitului.”**”

44. Ajutorul de urgență este reglementat de dispozițiile art. 28 alin. 2 Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat care prevede că „*primarii pot acorda ajutoare de urgență familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate cauzate de calamități naturale, incendii, accidente, precum și pentru alte situații deosebite, stabilite prin hotărâre a consiliului local*” această reglementare venind în ajutorul persoanelor marginalizate, de a le proteja și nicidecum de a le exclude din societate.

45. Nu are relevanță dacă există o victimă sau nu, dacă există sau nu un prejudiciu, simpla intenție poate stigmatiza.

46. În consecință, Colegiul director constată că prevederile **art. 1 din Hotărârea Consiliului Local Focșani nr. 192/2017** privind aprobarea modificării H.C.L. nr. 95/30.04.2015 privind aprobarea acordării ajutoarelor de urgență și a prestațiilor financiare excepționale familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate deosebite și a metodologiei de acordare a acestora, a adăugat la lege criteriul discriminatorii, în ceea ce privește acordarea de ajutoare de urgență, ce încalcă prevederile art. 2 alin. 1 coroborate cu prevederile art. 10 lit. (h) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și dispune sancționarea părții reclamate cu avertisment.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.20 alin.(2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția tardivității formulării petiției invocată de către partea reclamată.
2. Se respinge excepția lipsa calității procesuale active a petentei invocată de către partea reclamată.

3. Constatarea existenței unui tratament discriminatoriu în dispozițiile art. 1 din H.C.L. Focșani nr. 192/2017, potrivit **art. 2 alin. 1** și precum și **art. 10 alin. (h)** din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.**
4. Criteriul “beneficiarii nu trebuie să aibă datorii la bugetul local pentru a obține ajutoare sociale de urgență” introdus prin art. 1 în H.C.L. nr. 192/2017 privind aprobarea modificării H.C.L. nr. 95/30.04.2015 privind aprobarea acordării ajutoarelor de urgență și a prestațiilor financiare excepționale familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate deosebite și a metodologiei de acordare a acestora, este discriminatoriu și se solicită eliminarea criteriului.
5. Sancționează partea reclamată Consiliul local Focșani, prin reprezentant legal, cu **avertisment**, conform art. 5 alin. 2 lit. a din **O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.**
6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

POPA CLAUDIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Motivată și tehoredactată I.D./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr.554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.